

НЛБ Нов Пензиски Фонд АД Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016 со Извештај на независниот ревизор

Содржина

	Страна
Извештај на независниот ревизор	1 - 2
Извештај за сеопфатна добивка	3
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за промени во главнината	5
Извештај за паричните текови	6
Белешки кон финансиските извештаи	7 - 45

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

ДО АКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи (страна 3 – 45) на НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје (во понатамошниот текст „Друштвото“), кои се состојат од извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2016 година и извештај за сеопфатна добивка, извештај за промените во главнината и извештај за паричните текови за годината што тогаш завршува и преглед на значајни сметководствени политики и останати објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со финансиските одредби на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) и сметководствена регулатива која се применува во Република Македонија, и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на финансиските извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиските извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на финансиските извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје на ден 31 декември 2016, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со финансиските одредби на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) и сметководствена регулатива која се применува во Република Македонија.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

ДО АКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје (продолжение)

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување на годишниот извештај (прилог 1 кон финансиските извештаи) и годишната сметка (прилог 2 кон финансиските извештаи) во согласност со Законот за трговски друштва и истите беа прифатени и одобрени од раководството и кои Друштвото е во обврска да ги поднесе до Централниот регистар на Република Македонија. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај со годишната сметка и финансиски извештаи на Друштвото. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија на Република Македонија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи. Според наше мислење историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај се конзистентни со годишната сметка и приложените ревидирани финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2016 година.

Останато

Ревизијата на финансиските извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2015 година била извршена од страна на друг ревизор, кој во својот извештај од 4 март 2016 година изразил мислење без резерва.

Дилоит ДОО

Лидија Нануш
Овластен ревизор
Директор

Скопје
22 февруари 2017 година

Александар Аризанов
Овластен ревизор

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Финансиски извештаи на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за сеопфатна добивка

	Белешка	За годината што завршува на 31 декември	
		2016	2015
Приходи од управување со фондови		185.941	166.531
Приходи од надоместок од придонеси		84.885	80.923
Приходи од надоместок од управување		101.055	85.607
Приходи од надоместок за премин		1	1
Расходи од управување со фондови		(51.814)	(46.690)
Расходи за МАПАС		(22.826)	(20.179)
Расходи за чувар на имот		(15.154)	(14.116)
Трошоци за трансакции		(69)	(659)
Трошоци за маркетинг		(9.864)	(7.885)
Трошоци за агенти		(2.621)	(2.622)
Останати трошоци од управување со фондови		(1.280)	(1.229)
Добивка од управување со фондови		134.127	119.841
Приходи од камати на вложувања во депозити	5	5.684	9.511
Приходи од камати на вложувања во хартии од вредност	6	8.796	5.888
Останати приходи	7	1.373	1.812
Материјални трошоци	8	(14.874)	(14.830)
Трошоци за вработени	9	(53.243)	(48.367)
Амортизација	17, 18	(2.243)	(2.602)
Останати нематеријални расходи	10	(7.267)	(8.631)
Добивка пред оданочување		72.353	62.622
Данок на добивка	11	(7.904)	(6.681)
Нето добивка за годината		64.449	55.941
Нето (загуба)/добивка од повторно вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба		(945)	24
Актуарски добивки/(загуби) од останати користи на вработени		139	(271)
Друга нето сеопфатна загуба		(806)	(247)
ВКУПНА НЕТО СЕОПФАТНА ДОБИВКА		63.643	55.694

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Финансиски извештаи на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за финансиската состојба

		На 31 декември	
	Белешка	2016	2015
СРЕДСТВА			
Парични средства и парични еквиваленти	12	373	160
Депозити	13	150.721	194.693
Хартии од вредност	14	227.625	157.237
Останати финансиски средства	15	10.509	20.004
Останати средства	16	653	561
Материјални вложувања	17	1.579	2.463
Нематеријални вложувања	18	2.907	3.607
Одложени даночни средства	22	56	-
ВКУПНИ СРЕДСТВА		394.423	378.725
ОБВРСКИ			
Останати финансиски обврски	19	11.009	12.770
Обврски за користи на вработени	20	1.210	1.120
Останати обврски	21	8.788	5.922
Обврски за данок на добивка		1.812	1.403
Одложени даночни обврски	22	-	49
Вкупно обврски		22.819	21.264
АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ			
Основна главнина	23	130.001	130.001
Ревалоризациони резерви		(500)	445
Законски резерви		13.747	13.747
Останати резерви		3.257	2.450
Акумулирана добивка	24	225.099	210.818
Вкупно капитал		371.604	357.461
ВКУПНО ОБВРСКИ И КАПИТАЛ		394.423	378.725

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 3 до 45 се одобрени од Управниот Одбор на 17 февруари 2017 година и беа потпишани во нивно име од:

 Мира Шекутковска
 Член на Управен одбор

 Давор Вукадиновиќ
 Претседател на Управен одбор

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Финансиски извештаи на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за промени во главнината

	Основна главнина	Ревалори- зациони резерви	Законски резерви	Останати резерви	Акумули- рана Добивка	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2015	130.001	421	13.747	-	200.894	345.063
Нето добивка за годината	-	-	-	-	55.941	55.941
Нето добивки од вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба	-	24	-	-	-	24
Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработени	-	-	-	-	(271)	(271)
Вкупна нето сеопфатна добивка	-	24	-	-	55.670	55.694
Исплатена дивиденда	-	-	-	-	(43.296)	(43.296)
Издвоена добивка за реинвестирање	-	-	-	2.450	(2.450)	-
Состојба на 31 декември 2015	130.001	445	13.747	2.450	210.818	357.461
Нето добивка за годината	-	-	-	-	64.449	64.449
Нето загуби од вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба	-	(945)	-	-	-	(945)
Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработени	-	-	-	-	139	139
Вкупна нето сеопфатна добивка	-	(945)	-	-	64.588	63.643
Исплатена дивиденда	-	-	-	-	(49.500)	(49.500)
Издвоена добивка за реинвестирање	-	-	-	807	(807)	-
Состојба на 31 декември 2016	130.001	(500)	13.747	3.257	225.099	371.604

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Финансиски извештаи на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за паричните текови

	Белешка	2016	2015
Паричен тек од основната дејност			
Добивка пред оддданочување		72.353	62.622
Коригирана за:			
Амортизација на материјални и нематеријални вложувања		2.243	2.602
Приходи од камата	5, 6	(14.480)	(15.399)
		60.116	49.825
Промени во останати финансиски средства		9.495	(7.011)
Промени во останати средства		(92)	133
Промени во останати финансиски обврски		(1.761)	(1.598)
Промени во резервирања		90	587
Промени во останати обврски		2.866	(1.728)
		70.714	40.208
Наплатени камати		15.085	12.097
Платен данок на добивка		(7.495)	(11.196)
Ефект од курсни разлики на хартии од вредност		425	-
Нето паричен тек од основната дејност		78.729	41.109
Паричен тек од инвестиционата дејност			
Набавка на материјални вложувања		(336)	(531)
Набавка на нематеријални вложувања		(542)	(1.076)
Продажба на материјални средства		-	180
Пласмани во депозити		(114.500)	(140.100)
Доспеани и вратени депозити од банки		155.500	187.800
Приливи од хартии од вредност расположливи за продажба		13.988	5.518
Купени хартии од вредност расположливи за продажба		(83.126)	(52.937)
Нето паричен тек од инвестиционата дејност		(29.016)	(1.146)
Парични текови од финансиска активност			
Дивиденди		(49.500)	(43.296)
Нето паричен тек од финансиска активност		(49.500)	(43.296)
Нето зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти		213	(3.333)
Парични средства и парични еквиваленти на почетокот на периодот		160	3.493
Парични средства и парични еквиваленти на крајот на периодот	12	373	160

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

1 Општи информации

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”) претставува акционерско друштво основано на 17 мај 2005 година со седиште во Република Македонија по претходно добиено Одобрение од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) со број 01-01 на 4 април 2005 година.

Основачи на Друштвото се Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана со учество од 51% и НЛБ Банка АД Скопје со учество од 49% во вкупниот основачки капитал на Друштвото. Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана е краен сопственик на Друштвото. Република Словенија, доминантниот сопственик на Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана е крајна контролирачка страна.

Друштвото има единствена дејност на управување со Отворен задолжителен пензиски фонд - НЛБ Пензиски фонд и Отворен доброволен пензиски фонд - НЛБ Пензија плус, нивно претставување пред трети лица, како и други дејности поврзани со управувањето со фондовите во согласност со Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (“Службен весник на РМ” бр.74/05....110/16) и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување (“Службен весник на РМ” бр.7/08....13/2013).

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Мајка Тереза бр.1
1000 Скопје
Република Македонија

Вработени

На 31 декември 2016 година Друштвото има 30 вработени (31 декември 2015: 29 вработени).

Управен одбор

Давор Вукадиновиќ – Претседател
Петер Велкаврх – Заменик претседател (до 22.07.2016 година)
Мира Шекутковска – Член

Надзорен одбор

Марјета Звер Цанкар – Нова Љубљанска Банка д.д. Љубљана – Претседател
Круно Абрамович – НЛБ Склади ДОО Љубљана – Член
Јорданка Грујоска – НЛБ Банка АД Скопје – Член (до 03.06.2016 година)
Богоја Китанчев – НЛБ Банка АД Скопје- Член (од 03.06.2016 година)
Ќенан Идризи – Независен член

Супервизор на капитално финансирано пензиско осигурување е Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС)
(02) 3224-229 www.mapas.mk

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

2 Основи за подготовка на финансиските извештаи

2.1 Основи за подготовка и презентација на финансиските извештаи

Основните сметководствени политики применети при составување на финансиските извештаи се наведени во понатамошниот текст и истите се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

Основа за составување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи на Друштвото се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва ("Службен весник на РМ" бр.28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 21/11, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 13/14, 41/14, 138/14 88/15, 192/15, 6/16, 30/16 и 61/16), Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС), објавен во Службен весник на РМ бр. 11/2011 и 30/2012 и Правилникот за водење сметководство (Службен весник на РМ бр. 159/2009, 164/2010 и 107/2011) во кој се објавени Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник се применува од 1 јануари 2010 година.

Меѓутоа, до датумот на составување на придружните финансиски извештаи не се преведени и објавени сите измени и дополнувања на МСС/МСФИ и толкувањата на КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат на 1 јануари 2009 година. Притоа придружните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на годишната сметка ("Службен весник на Република Македонија" бр. 60/14), чиј сет на финансиски извештаи отстапува од оние дефинирани во МСС 1 – Презентирање на финансиските извештаи и притоа во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со наведениот стандард. Објавените стандарди и толкувања кои на сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени, како и објавените стандарди и толкувања кои сè уште не се во примена се обелоденети во белешките 2.2 и 2.3.

Во врска со погоре наведеното, а имајќи ги во предвид потенцијално материјалните значајни ефекти од разликите помеѓу сметководствените прописи на Република Македонија и МСФИ/МСС, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на финансиските извештаи на Друштвото, придружените финансиски извештаи не можат да се сметаат за финансиски извештаи изготвени во согласност со МСФИ и МСС.

Финансиските извештаи се изготвени според методот на историска набавна вредност, освен за хартиите од вредност расположливи за продажба и финансиските средства кои се мерени по објективна вредност. Износите содржани во финансиските извештаи на Друштвото се прикажани во илјади македонски денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Македонија.

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)

2.1 Основи за подготовка и презентација на финансиските извештаи (продолжение)

Друштвото не врши разграничување на агентските трошоци за надоместоци и бонуси за склучени договори со членовите на задолжителниот фонд. Согласно Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од МАПАС, Друштвото ги признава како расход во Извештајот за сеопфатна добивка сите агентски трошоци во моментот на нивното настанување. Исто така, согласно барањето на МАПАС, Друштвото не врши резервирања за неискористени денови од годишен одмор во годината за која се однесуваат деновите од годишен одмор.

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се на сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени

На денот на издавањето на овие финансиски извештаи, подолу наведените стандарди и измени на стандарди беа издадени од страна на Одборот за меѓународни сметководствени стандарди и толкувања објавени од страна на Комисијата за толкувања за меѓународно финансиско известување, но истите не се официјално усвоени во Република Македонија.

- Измени на МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Измени со кои се подобруваат обелоденувањата на објективната вредност и ризикот на ликвидност (ревидиран во март 2009, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2009 година);
- Измени на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Дополнителни исклучоци за ентитети кои прв пат ги применуваат МСФИ. Измените се однесуваат на средствата во индустријата за нафта и гас и утврдување дали договорите содржат лизинг (ревидиран во јули 2009, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година);
- Измени и дополнувања на различни стандарди и толкувања како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ објавен на 16 април 2009 година (МСФИ 5, МСФИ 8, МСС 1, МСС 7, МСС 17, МСС 36, МСС 39, КТМФИ 16) – првенствено со намера да се отстранат неусогласеностите и појаснување на формулацијата во текстот (измените на стандардите се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година, додека измените на КТМФИ за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);
- Измени на МСС 38 “Нематеријални средства” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);
- Измени на МСФИ 2 “Плаќање врз основа на акции” – Измени како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ (ревидиран во април 2009 година, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година) и измени кои се однесуваат на трансакции на групни готовински плаќања врз основа на акции (ревидиран во јуни 2009 година, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година);
- Измени на КТМФИ 9 “Повторна проценка на вградените деривативи” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година) и МСС 39 “Финансиски инструменти: Признавање и мерење” – Вградени деривативи (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 30 јуни 2009 година);
- КТМФИ 18 “Пренос на средства од купувачи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се на сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени (продолжение)

- “Сеопфатна рамка за финансиско известување на 2010 година” што претставува измена на “Рамката за подготовка и прикажување на финансиските извештаи” (применлива за пренос на средства од купувачи примени на или по септември 2010 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Ограничен исклучок од споредбени обелоденувања пропишани во рамките на МСФИ 7 кај ентитети кои прв пат го применуваат МСФИ (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2010 година);
- Дополнувања на МСС 24 “Обелоденувања за поврзани страни” – Поедноставени барања за обелоденувања кај ентитети кои се под (значителна) контрола или влијание на владата и појаснување на дефиницијата за поврзани страни (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- Дополнувања на МСС 32 “Финансиски инструменти: презентирање” – Сметководство за правата на издавање на нови акции (применлив за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 февруари 2010 година);
- Дополнувања на различни стандарди и толкувања “Подобрувања на МСФИ (2010)” како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ објавен на 6 мај 2010 година (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МСС 1, МСС 27, МСС 34, КТМФИ 13) – првенствено со намера да се отстранат неусогласеностите и појаснување на формулацијата во текстот (поголем број од дополнувањата ќе бидат применливи за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- Дополнувања на КТМФИ 14 “МСС 19 – Ограничување на дефинираните примања, минималните барања за финансирање и нивната интеракција” Авансна уплата на минимални средства потребни за финансирање (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- КТМФИ 19 “Подмирување на финансиски обврски со инструменти на главнината” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2010 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Висока хиперинфлација и отстранување на фиксни датуми за ентитети кои прв пат го применуваат МСФИ (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2011 година);
- Дополнувања на МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Пренос на финансиски средства (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2011 година);
- Дополнувања на МСС 12 “Даноци на добивка” – Одложен данок: поврат на средствата кои се наоѓаат во основата (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2012 година);
- МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 11 “Заеднички аранжмани” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 12 “Обелоденувања на вложувања во други правни лица” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се на сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени (продолжение)

- МСФИ 13 “Мерење на објективната вредност” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСС 27 (ревидиран во 2011) “Поединечни финансиски извештаи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСС 28 (ревидиран во 2011) “Вложувања во придружени правни лица и заеднички вложувања” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Државни кредити (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Порамнување на финансиски средства и финансиски обврски (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 “Консолидирани финансиски извештаи, Заеднички аранжмани и Обелоденувања на вложувања во други правни лица: Упатство за преодна примена” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСС 1 “Презентација на финансиски извештаи” - Презентација на ставки од Останата сеопфатна добивка (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2012 година);
- Дополнувања на МСС 19 “Користи за вработените” – Подобрување на сметководството за користи по престанување на работниот однос (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклус 2009-2011) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 1, МСС 1, МСС 16, МСС 32 и МСС 34) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и терминологички објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- КТМФИ 20 “Трошоци за откривка во фазата на производство на површински рудници” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи”, МСФИ 12 “Обелоденувања на вложувања во други правни лица” и МСС 27 “Поединечни финансиски извештаи” – Вложувачки правни лица (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- Дополнувања на МСС 32 “Финансиски инструменти: Презентирање” – Пребивање на финансиски средства и финансиски обврски (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- Дополнувања на МСС 36 “Обезвреднување на средствата” – Обелоденувања за надоместувачка вредност за нефинансиски средства (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- Дополнувања на МСС 39 “Финансиски инструменти: Признавање и мерење” - Замена на деривативи и продолжување на сметководството за хеџинг трансакции (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се на сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени (продолжение)

- КТМФИ 21 “Давачки” (толкување применливо за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- Дополнувања на МСС 19 “Користи за вработените” – Планови за дефинирани користи: Придонеси за вработените (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2014 година);
- Дополнувања на различни стандарди “Подобрувања на МСФИ (циклус 2010-2012) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 8, МСФИ 13, МСС 16, МСС 24 и МСС 38) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2014 година);
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклус 2011-2013) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 13 и МСС 40) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2014 година);
- МСФИ 14 “Одложени сметки согласно законската регулатива” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи”, МСФИ 12 “Обелоденувања на вложувања во други правни лица” и МСС 28 “Учества во придружени правни субјекти и заеднички вложувања” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСФИ 11 “Заеднички аранжмани” – Сметководство за стекнати удели во заеднички операции (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 1 “Презентација на финансиски извештаи” – Иницијатива за обелоденување (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 16 “Недвижности, постројки и опрема” и МСС 38 “Нематеријални средства” – Појаснување на прифатливите методи за пресметка на амортизација (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на и по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 16 “Недвижности, постројки и опрема” и МСС 41 “Земјоделство” – Земјоделство: плодородни стебла (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 27 “Поединечни финансиски извештаи” – Метод на главнина во поединечни финансиски извештаи (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклус 2012-2014) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 5, МСФИ 7, МСС 19 и МСС 34) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година).

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)

2.3 Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не се во сила во тековниот период

На денот на издавањето на овие финансиски извештаи следните стандарди, ревидирања и толкувања коишто сè уште не се стапени на сила беа објавени:

- МСФИ 9 “Финансиски инструменти” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- МСФИ 15 “Приходи од договори со купувачи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- МСФИ 16 “Лизинг” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2019 година);
- Измени на МСФИ 2 “Плаќање врз основа на акции” – Класификација и мерење на трансакции (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- Измени на МСФИ 4 “Договори за осигурување” – Со примена на МСФИ 9 “Финансиски инструменти” и МСФИ 4 “Договори за осигурување” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година или кога МСФИ 9 “Финансиски инструменти” се применува прв пат);
- Дополнувања на МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи” и МСС 28 “Учества во придружени правни субјекти и заеднички вложувања” – Продажба или доделување на средства помеѓу инвеститорот и неговиот придружен субјект или заедничко вложување и понатамошни дополнувања (почетниот датум на примена е одложен на неопределено време се додека проектот за истражување на методот на главнина не биде завршен);
- Измени на МСС 7 “Извештај за паричните текови” – Иницијатива за обелоденувања (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2017 година);
- Измени на МСС 12 “Даноци на добивка” – Признавање на одложени даночни средства за нереализирани загуби (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2017 година);
- Дополнувања на МСС 40 “Вложувања во недвижности” – Преноси на вложувања во недвижности (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклус 2014-2016) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 12 и МСС 28) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и терминологички објаснувања (промените на МСФИ 12 се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година додека промените на МСФИ 1 и МСС 28 се применливи за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);

КТМФИ 22 “Трансакции и аванси во странска валута” (толкување применливо за годишни периоди кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година).

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)

A Трансакции со странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на Извештајот за финансиска состојба.

Добивките/загубите од курсни разлики се признаваат како приход/расход во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога настанале.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра (ЕУР). Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2016 и 2015 година беа како што следи:

Девизен курс: ЕУР	31 декември 2016 МКД	31 декември 2015 МКД
ЕУР	61,4812	61,5947

Б Нетирање на финансиски инструменти

Средствата и обврските, приходите и расходите се пребиваат единствено во случај кога пребивањето се бара и дозволува со некој стандард.

В Приходи од управување со задолжителен и доброволен фонд

Приходот од управување со фондовите се признава кога е веројатно дека Друштвото ќе има прилив на идни економиски користи и истите може веродостојно да се измерат. Друштвото остварува приходи од управување со задолжителен и доброволен пензиски фонд по следните основи:

Надоместок од придонеси кој се пресметува како % од уплатените придонеси на секоја индивидуална сметка и на секоја индивидуална потсметка на посебната сметка пред тие да бидат претворени во сметководствени единици на задолжителниот фонд, односно како % од уплатените придонеси на секоја индивидуална и професионална сметка пред тие да бидат претворени во сметководствени единици на доброволниот фонд.

Надоместокот од придонеси, уплатени во задолжителниот пензиски фонд во 2016 година изнесува 3% (2015: 3,25%).

Надоместокот од придонеси, уплатени на индивидуална сметка во доброволниот пензиски фонд изнесува 3,8% (2015: 3,8%). Надоместокот од придонеси кај професионалните шеми се уредува со Договор помеѓу Друштвото и осигурителот и Договор за организирање и финансирање на професионална пензиска шема, склучен помеѓу осигурителот и претставник на неговите вработени или членови.

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)
2.4 Сметководствени политики (продолжение)

В Приходи од управување со задолжителен и доброволен фонд (продолжение)

Надоместок за управување кој се пресметува како % од нето средствата на задолжителниот, односно доброволниот пензиски фонд.

Надоместокот за управување со задолжителен пензиски фонд на месечно ниво во 2016 година изнесува 0,04% (2015: 0,04%) од вредноста на нето средствата на задолжителниот фонд, додека надоместокот за управување со доброволен пензиски фонд изнесува 0,10% од вредноста на нето средствата на доброволниот фонд на месечно ниво (2015: 0,10%).

Приходите од надоместок од придонеси и надоместок за управување се признаваат како приходи во периодот во кој услугата е обезбедена.

На 23 јануари 2013 година во Службен Весник на РМ број 13 е објавен Законот за изменување и дополнување на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување со кој се извршија измени на висината на одредени надоместоци кои Друштвото ги наплаќа или плаќа, а кои стапија на сила почнувајќи од 2014 година, па натаму. Согласно Законот:

Висината на надоместокот од придонеси, кој го наплатува Друштвото не може да изнесува повеќе од 3,25% за 2015 година, 3% за 2016 година, 2,75% за 2017 година, 2,5% за 2018 година, 2,25% за 2019 година и 2% за 2020 година од секој уплатен придонес.

Висината на надоместокот од управување, кој го наплатува Друштвото не може да изнесува повеќе од 0,04% за 2015 година и за 2016 година, 0,035% за 2017 година и 2018 година и 0,03% за 2019 година и 2020 година.

Надоместок за премин

Број на денови	Износ на надоместок за премин од еден во друг задолжителен пензиски фонд
Број на денови ≤ 720	15 евра
Број на денови > 720	Не се плаќа надоместок за премин

Број на денови	Износ на надоместок за премин од еден во друг доброволен пензиски фонд
Број на денови ≤ 360	10 евра
Број на денови > 360	Не се плаќа надоместок за премин

Бројот на денови се пресметува согласно законската регулатива. Приходите од надоместок за премин се признаваат кога е веројатно дека идни економски користи поврзани со преминот ќе претставуваат прилив во Друштвото.

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

- 2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)**
2.4 Сметководствени политики (продолжение)

Г Расходи од управување со задолжителен и доброволен фонд

Расходи за МАПАС

Друштвото е обврзано да плаќа надоместок на МАПАС во висина од 0,8% од вкупните придонеси уплатени во задолжителниот, односно доброволниот пензиски фонд, управувани од страна на Друштвото. (2015: 0,8%).

Расходи за чувар на имот

Чувар на средствата на задолжителниот пензиски фонд управуван од страна на Друштвото е Комерцијална Банка АД Скопје. Надоместокот за Комерцијална Банка АД Скопје се пресметува како % од вкупната вредност на имотот на задолжителниот пензиски фонд и изнесува 0,07% за вредност на имотот на задолжителниот фонд од ЕУР 300.000 илјади до ЕУР 400.000 илјади (2015: 0,081% до 01.06.2015, од 01.06.2015 надоместокот изнесува 0,077% за вредност на имотот на задолжителниот фонд од ЕУР 200.000 илјади до ЕУР 300.000 илјади, односно 0,07% за вредност на имотот на задолжителниот фонд од ЕУР 300.000 илјади до ЕУР 400.000 илјади).

Чувар на средствата на доброволниот пензиски фонд е Комерцијална Банка АД Скопје. Надоместокот за Комерцијална Банка АД Скопје се пресметува како % од вкупната вредност на имотот на доброволниот пензиски фонд и изнесува 0,25% (2015: 0,25%), до вредност на имотот од ЕУР 50.000 илјади. Вредноста на имотот на доброволниот фонд на 31.12.2016 не надминува ЕУР 50.000 илјади.

Трошоци за трансакции

Трошоците за трансакции се трошоци кои согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, во име на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд, а за сметка на пензиското друштво ги плаќа пензиското друштво. Трошоците за трансакции, во најголема мера се однесуваат на активностите што ги врши суб чуварот–депозитарна институција која има дозвола издадена од надлежен орган во земја надвор од Република Македонија и е овластена за таква дејност согласно законите на државата каде се чуваат средствата на задолжителниот и доброволниот пензискиот фонд, поврзани со грижа за извршување на даночни обврски и трошоците за поврат на данок и/или други активности на суб чуварот поврзани со даночните обврски/права на пензискиот фонд.

Трошоци за маркетинг

Трошоците за маркетинг се трошоци поврзани со активности чија цел е зачленување или премин на членови од еден во друг пензиски фонд, рекламирање на карактеристиките на системот на капитално финансирано пензиско осигурување и особено на пензиското друштво. Трошоците за маркетинг исто така опфаќаат и трошоци направени со цел обезбедување услуга и информација или објективно и навремено обезбедување податок поврзан со работењето на пензиското друштво, на сегашни или идни членови на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд, како и трошоци поврзани со известувањата кои се доставуваат до членовите на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд.

Овие расходи се признаваат и евидентираат на пресметковна основа кога трошоците се стварно настанати.

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

- 2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)**
2.4 Сметководствени политики (продолжение)

Г Расходи од управување со задолжителен и доброволен фонд (продолжение)

Трошоци за агенти

Друштвото има овластени агенти – лица ангажирани по договор за дело чија активност е насочена кон привлекување на нови членови во задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд. Трошоците за агенти опфаќаат трошоци направени за организирање и полагање на испит за стекнување на својство на агент, за упис во регистарот на агенти, за издавање и продолжување на дозволата на агент, надоместоци за склучени договори, трошоци за едукација на агентската мрежа и сл. Вреднувањето на агентската провизија се врши согласно Тарифникот за провизионирање на Друштвото, на месечна основа. Сите трошоци за агенти се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка во моментот на нивното настанување, согласно Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од МАПАС.

Останати трошоци за управување со задолжителен и доброволен фонд

Овие трошоци ги опфаќаат трошоците за внес, корекција и поништување на договор за членство во Регистарот на членови, поднесоци и жалби до МАПАС, трошоците за спроведување на постапка за давање согласности од страна на МАПАС, трошоците за пристап кон информациониот систем на МАПАС и други трошоци поврзани со управување со фондовите.

Приходите и расходите по основ на камата се пресметани на сите каматоносни побарувања и обврски врз основа на законските прописи на Република Македонија или со договор помеѓу доверителот и должникот. Приходите и расходите од камати се признаваат сразмерно на времето на употреба на финансиските инструменти.

2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)
2.4 Сметководствени политики (продолжение)

Д Финансиски средства

Друштвото ги вложува своите слободни парични средства во депозити и хартии од вредност кои се дозволени согласно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување.

Друштвото располага со две портфолија на хартии од вредност - расположливи за продажба и хартии од вредност кои се чуваат до доспевање. Сместувањето на хартиите во портфолио расположливи за продажба е резултат на определбата на Друштвото да вложува во хартии од вредност кои можат да бидат оттуѓени во било кое време, доколку се јави потреба од генерирање на ликвидни средства.

Хартии од вредност расположливи за продажба

Вложувањата во должнички хартии од вредност, Друштвото почетно ги признава како ставка на Извештајот за финансиска состојба тогаш кога тоа станува странка во договорените одредби од инструментот, односно на датумот на тргување. Вложувањата во хартии од вредност почетно се вреднуваат по нивната набавна вредност со вклучени трошоци на трансакции направени за нивно стекнување. На крајот на секој месец се врши проценка и сведување на нивната сметководствена вредност на пазарната вредност според просечните пазарни цени објавени на активен пазар. Државните обврзници за кои не постои активен пазар, се вреднуваат по објективна вредност, утврдена со користење на пазарни претпоставки.

Ефектот од промената на објективната вредност има влијание врз главнината. Дисконтот како дел од амортизационата вредност се признава како компонента на приходите од камати на месечна основа. Премијата како дел од амортизационата вредност се признава како компонента на расходите од камати на месечна основа.

Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

Друштвото ги вложува своите средства во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање, кога истите ги купува со цел да ги чува до нивното доспевање. По почетното признавање, овие хартии од вредност последователно се превреднуваат по амортизирана вредност со користење на методот на ЕКС, намалени за оштетувањата. Приходите од амортизација ги содржат дисконтот или премијата при стекнувањето и надоместоците или трошоците кои се интегрален дел на ЕКС. Амортизацијата по ЕКС е вклучена во финансиските приходи во Извештајот за сеопфатна добивка.

Депризнавање на финансиските инструменти

Друштвото врши депризнавање на ХВ во случаите кога ја губи контролата над договорените права кои произлегуваат од нив, односно кога истите ќе ги продаде, кога истите ќе доспеат или на друг начин оттуѓат.

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)
2.4 Сметководствени политики (продолжение)

Д Финансиски средства (продолжува)

Во моментот на депризнавање на ХВ расположиви за продажба (продажба, доспевање и сл), кумулативните нереализирани добивки/загуби кои претходно биле признаени во главницата се депризнаваат од капиталот и нето добивките/загубите се пренесуваат и признаваат во Билансот на успех како реализирани добивки/загуби. Во портфолиото до доспевање. ХВ се депризнаваат при доспевање на дел или целосно доспевање на главницата.

Оштетување на финансиските инструменти

Друштвото е должно најмалку еднаш годишно да проверува, дали постојат објективни докази за оштетување на вредноста на должничките ХВ. Друштвото признава загуба поради оштетување кај ХВ, доколку нивната сметководствена вредност е поголема од нивниот проценет надоместлив износ. Загубата поради оштетување се признава како расход во Билансот на успех. Кај ХВ расположливи за продажба износот на загубата поради оштетување претставува кумулативната загуба која што била признаена во капиталот, односно разликата помеѓу почетната набавна вредност и тековната објективна вредност на ХВ. Кај финансиските инструменти кои се чуваат до доспевање, загубата поради оштетување се вреднува како разлика помеѓу поголемата од сметководствената вредност и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со ефективната каматна стапка.

Г Материјални вложувања и нематеријални вложувања

Друштвото ги евидентира материјалните и нематеријалните вложувања според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираната загуба поради оштетување.

Намалувањето на материјалните и нематеријалните вложувања произлегува од продажбите, расходувањата и пресметаната тековна амортизација. Капиталните добивки или загуби кои произлегуваат од овие трансакции се прикажуваат во Извештајот за сеопфатна добивка.

Амортизацијата на материјалните и нематеријалните вложувања се пресметува според праволиниска метода и се распределува врз системска основа за време на најдобрата проценка на корисниот век на употреба. Стапките на амортизација се така одредени да вредноста на материјалните и нематеријалните средства се распоредува во трошоци во проценетиот период на неговата корисност.

Применетите годишни стапки на амортизација, според проценетиот период на корисност се следните:

Моторни возила	25%
Мебел и канцелариска опрема	20%
Компјутерска опрема	25%
Останата опрема	10%
Нематеријални средства	20%

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)
2.4 Сметководствени политики (продолжение)

Е Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат: паричните средства на трансакциска сметка, парични средства во благајна, депозити по видување и депозити со оригинален рок на доспевање до 3 месеци.

Ж Трошоци за користи на вработените

Трошоците за користи на вработените се состојат од:

- Трошоци за краткорочни користи: плати и социјални придонеси, платени отсуства, платени годишни одмори, регрес за годишен одмор, новогодишен надомест, немонетарни користи (здравствена заштита, осигурување и сл), надомест за одвоен живот и други примања по договори за вработување.
- Долгорочни користи: јубилејни награди, отпремнина за одење во пензија и надомест по основ доброволна пензиска шема.

Краткорочните користи се вреднуваат по недисконтиран износ, кој се очекува да биде платен врз основа на работен однос.

Долгорочните користи се вреднуваат според сегашната вредност т.е. дисконтирани идни парични текови на дефинираните користи на датумот на Извештајот за финансиска состојба. Долгорочните користи се очекува да бидат измирени во период подолг од 12 месеци по датумот на известување. Повторните мерења кај резервирањата за јубилејни награди, кои произлегуваат од актуарска добивка или загуба, освен износите вклучени во нето камати, се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка. Повторните мерења кај резервирањата за пензии, кои произлегуваат од актуарска добивка или загуба, освен износите вклучени во нето камати, се признаваат во капиталот.

3 Финансиски обврски

Во краткорочни финансиски обврски, Друштвото ги класифицира сите обврски чиј рок на доспевање е до 12 месеци, а во долгорочни финансиски обврски сите обврски чиј рок на доспевање е подолг од 12 месеци.

Друштвото ги признава финансиските обврски како ставка во Извештајот за финансиска состојба тогаш кога е веројатно дека ќе има одлив на средства кој може веродостојно да се измери.

Финансиските обврски се евидентираат по номинална вредност врз основа на соодветен сметководствен документ (фактура, договор, пресметка), согласно законските прописи и согласно Одлуките на Друштвото.

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)
2.4 Сметководствени политики (продолжение)

S Данок на добивка

Основа за пресметување на данокот е добивката утврдена како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник, во износи утврдени согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди и искажана во билансот на успех.

Основата се зголемува за непризнаените расходи за даночни цели, но и за дел од потенцијално неостварените приходи од поврзани лица (приходни камати и трансферни цени). Законот за данокот на добивка како даночно непризнаени ги дефинира оние расходи кои не се во функција на дејноста на субјектот, односно не се непосреден услов за извршување на дејноста и не се последица од вршењето на таа дејност (подароци, репрезентација, премии за менаџерско осигурување, исплатени надоместоци на трошоци од работен однос над утврдените износи и сл).

Даночната основа се намалува за износот на извршените вложувања од добивката од предходната година (реинвестирана добивка). Под реинвестирана добивка се подразбираат извршените инвестициски вложувања од добивката за развојни цели, односно вложувањата заради проширување на дејноста на даночниот обврзник во материјални средства (недвижности, постројки и опрема, освен патнички автомобили, мебел, теписи, бела техника, уметнички дела од ликовната и применета уметност) и нематеријали средства (компјутерски софтвер и патенти).

Даночен период за кој се утврдува данокот на добивка е една календарска година, а обврзник за пресметување и плаќање на данокот е секое правно лице- резидент на Република Македонија кој остварува добивка од вршењето на дејноста во земјата и странство. Стапката на данокот на добивка изнесува 10%.

Заради времените разлики помеѓу вредностите кои се користат како основа заради оданочување и сметководствените вредности на средствата и обврските заради финансиско известување се пресметува одложен данок. Тековната важечка даночна стапка е користена за утврдување на одложениот данок на добивка.

Во периодот од 1 јануари 2009 година до 31 декември 2013 година, компаниите не требаа да плаќаат данок на добивката пред оданочување, се додека таа не се дистрибуира во форма на дивиденди или друга форма на распределба на добивката. Ако дивидендата, која произлегува од добивката генерирана во периодот 2009-2013 е исплатена, 10% данок ќе се плаќа во моментот на исплата на дивидендата, без оглед на тоа дали е во паричен или непаричен облик. Со оглед на тоа дека данокот произлегува од акумулираната добивка, таквиот данок се признава во капиталот.

И Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од обични акции и е целосно уплатен во паричен износ.

J Законски резерви

Согласно законот за трговски Друштва, Друштвото е обврзано да издвојува законска резерва во износ од 5% од остварената годишна добивка, се додека законските резерви не достигнат износ од 1/10 од основачкиот капитал на Друштвото. На 31 декември 2016 година задолжителната резерва на Друштвото го има достигнато износот од 1/10 основачкиот капитал.

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)
2.4 Сметководствени политики (продолжение)

К Наеми

Наемите со кои значаен дел од ризикот и наградите од сопственоста се задржани од страна на наемодавачот се класифицирани како оперативен наем. Плаќањата направени по основ на оперативен наем (нето од било какви поттикнувања од страна на наемодавателот) се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка на праволиниска основа во текот на периодот на наемот. Наемите со кои се пренесуваат сите ризици и награди на закупопримачот се класифицирани како финансиски наем. Финансиските наеми се признаваат како средство на почетокот на наемот, по пониската од објективната вредност на средството и сегашната вредност на сите идни плаќања за наемот. Изнајмените средства се амортизираат во тек на корисниот век на средствата. Плаќањата за наем се состојат од плаќања на камата и главница.

Л Останати резерви

Согласно законот за данок на добивка, даночната основа може да се намали за износот на инвестициите во материјални и нематеријални средства, пропишани во законот. За да може да се искористи даночното ослободување, Друштвото мора да издвои дел од добивката од предходната година во износ кој се очекува да биде инвестиран во материјални и нематеријални средства во тековната година.

Љ Резервирања

Резервирањата се признаваат кога има сегашна законска или договорена обврска како резултат на минати настани, кога е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства за да се подмири обврската и кога може да биде направена реална проценка на износот. Резервирањата се утврдуваат преку дисконтирање на очекувани идни парични текови користејќи стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни претпоставки за временската вредност на парите и ризиците поврзани со обврската.

3 Управување со ризици

Активностите на Друштвото се изложени на различни видови ризици и заради тоа се потребни анализи, евалуации, прифаќање и раководење на одредено ниво на ризик. Целта на Друштвото е да постигне оптималност помеѓу ризикот и приносот и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти за финансискиот резултат на Друштвото. Политиките за управување со ризик се дизајнирани на тој начин да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспоставуваат соодветни ризични лимити и контроли. Друштвото често ги ревидира политиките за управување со кредитен, пазарен, ликвидносен и оперативен ризик.

Управувањето со кредитен ризик во најголема мера е законски регулирано со ограничување на вложувањата на Друштвото во банкарски депозити и должнички хартии од вредност чиј издавач е Република Македонија.

Кредитниот ризик претставува веројатност дека издавачот на должничките инструменти и депозитите нема да биде во можност целосно или делумно да ги измири обврските во роковите на достасување.

Друштвото управува со кредитниот ризик на тој начин што ги вложува слободните парични средства само во законски дозволени инструменти.

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

3 Управување со ризици (продолжение)

Изборот на инструменти во кои се инвестира се врши во согласност со интерните акти на Друштвото, при што основни критериуми за избор се следните:

- Должнички инструменти: стапка на принос до доспевање (YTM), валута, траење и рок до доспевање.
- Депозити во банки:
- Критериуми за избор на банка: се користи годишното рангирање на банките подготвено врз основа на годишни ревидирани финансиски извештаи;
- Критериуми за избор на конкретен депозитен аранжман: стапка на принос – каматна стапка, вид на каматна стапка (фиксна или варијабилна), валута, рок до доспевање, посебни клаузули во договорот и сл.

Кредитниот ризик кај вложувањата во депозити, Друштвото го следи преку постојана анализа на способноста на банките да ги исполнат обврските кон Друштвото кои произлегуваат од договорот помеѓу договорените страни.

Менаџментот на Друштвото е на став дека со законските ограничувања и определбата да се чуваат хартиите од вредност на неопределен рок, со можност за нивно оттуѓување кога за тоа ќе се јави потреба може да управува со кредитниот ризик кај хартиите од вредност.

Со оглед на квалитетот на пласираните средства раководството на Друштвото не очекува некоја од договорените страни да не ги исполни обврските.

А Кредитен ризик

На денот на составување на Извештајот за финансиска состојба, концентрацијата на кредитниот ризик е претставена преку долгорочни депозити кои се држат во НЛБ Банка АД Скопје, Охридска Банка АД Скопје, Стопанска Банка АД Битола, Халкбанк АД Скопје и Уни Банка АД Скопје краткорочни депозити кои се држат во Стопанска Банка АД Битола и Уни Банка АД Скопје и преку државни обврзници и записи издадени од Република Македонија.

А.1. Максимална изложеност на кредитен ризик пред давање колатерал или други кредитни зголемувања

	Максимална изложеност	
	2016	2015
Депозити – орочени	150.721	194.693
Пари и парични еквиваленти –		
Депозит по видување	350	142
Пари и парични еквиваленти – тековна		
сметка во банка	23	18
Хартии од вредност		
- Должнички инструменти	227.625	157.237
Останати финансиски средства	10.509	20.004
31 декември	389.228	372.094

Раководството е убедено во неговата способност да води контрола и да одржува минимална изложеност на кредитен ризик на Друштвото која произлегува од портфолиото на депозити и вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба.

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

3 Управување со ризици (продолжение)
A Кредитен ризик (продолжение)

A.1 Максимална изложеност на кредитен ризик пред давање колатерал или други кредитни зголемувања (продолжение)

Останатите финансиски средства содржат пресметани приходи од управувачка провизија, побарувања за надоместоци од придонеси и одложената камата за финансиски лизинг. Друштвото не гледа кредитен ризик поврзан со овие средства, со оглед на тоа што истите се наплаќаат директно од средствата на фондовите.

A.2 Депозити

Депозитите се дадени подолу:

	31 декември 2016	31 декември 2015
Ниту се достасани ниту оштетени	151.071	194.835
Нето	151.071	194.835

За целите на следење на кредитниот ризик, Друштвото ги анализира Депозитите врз основа на категоризација на банките која ја врши Народната банка на Република Македонија. Според категоризацијата, големи банки се банки со вкупна актива над 32,1 милијарди МКД, средни банки се банки со вкупна актива од 8 милијарди МКД до 32,1 милијарди МКД и мали банки се банки со вкупна актива помала од 8 милијарди МКД.

Друштвото има вложувања во депозити во големи, средни и мали банки како што е прикажано подолу:

	2016	2015
Депозити во големи банки	61.028	69.739
Депозити во средни банки	90.043	125.096
Депозити во мали банки	-	-
31 декември	151.071	194.835

	31 декември 2016	31 декември 2015
Нето максимална изложеност	151.071	194.835
Без колатерал	151.071	194.835

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

3 **Управување со ризици (продолжение)**
A **Кредитен ризик (продолжение)**
A.3 **Должнички инструменти**

	31 декември 2016	31 декември 2015
Ниту се достасани ниту оштетени	227.625	157.237
Нето	227.625	157.237

На следнава табела е дадена анализа на должничките инструменти според нивниот издавач:

2016	Државни обврзници	Државни записи	Вкупно
Република Македонија	215.327	12.298	227.625
Вкупно	215.327	12.298	227.625
2015	Државни обврзници	Државни записи	Вкупно
Република Македонија	155.281	1.956	157.237
Вкупно	155.281	1.956	157.237

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

3 Управување со ризици (продолжение)

А Кредитен ризик (продолжение)

А.3 Должнички инструменти (продолжение)

Издавачот на должничките инструменти има ББ кредитен рејтинг (2015: ББ+ кредитен рејтинг) за долгорочно задолжување според Fitch рејтинг агенцијата.

Финансиските инструменти, мерени по фер вредност, се прикажани во следните нивоа на хиерархија, врз основа на начинот на одредување на објективната вредноста. Ниво 1 – Државни обврзници кои имаат објективна вредност и активен пазар и Ниво 2 – објективната вредност се одредува врз основа на пазарни претпоставки. Во ниво 1 се класификувани обврзници за денационализација. Во ниво 2 се класификувани континуирани обврзници, кои немаат активен пазар но може да бидат продадени со директни преговори со купувач на пазарот преку шалтер. Објективната вредност на овие инструменти е проценета врз основа на параметри како што се каматните стапки и дисконтираните идни парични текови користејќи ги стапките кои се тековно важечки за должнички инструменти под слични услови, кредитниот ризик и периодот на доспевање.

2016	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Должнички инструменти			
- Државни обврзници	69.573	145.754	-
Вкупно	69.573	145.754	-
2015	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Должнички инструменти			
- Државни обврзници	50.335	104.946	-
Вкупно	50.335	104.946	-

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

3 Управување со ризици (продолжение)

A Кредитен ризик (продолжение)

A.4 Концентрација на ризикот на финансиските средства со кредитна изложеност

Географски регион

Следнава табела ја анализира кредитната изложеност по географски региони.

	Држави од ЕУ	Европски држави кои не се членки на ЕУ	Република Македонија	Други земји	Вкупно
Пласмани во банки - депозити	-	-	151.071	-	151.071
Хартии од вредност - должнички инструменти	-	-	227.625	-	227.625
Останати финансиски средства	-	-	10.509	-	10.509
Парични средства на тековни сметки	-	-	23	-	23
31 декември 2016	-	-	389.228	-	389.228

	Држави од ЕУ	Европски држави кои не се членки на ЕУ	Република Македонија	Други земји	Вкупно
Пласмани во банки - депозити	-	-	194.835	-	194.835
Хартии од вредност - должнички инструменти	-	-	157.237	-	157.237
Останати финансиски средства	-	-	20.004	-	20.004
Парични средства на тековни сметки	-	-	18	-	18
31 декември 2015	-	-	372.094	-	372.094

3 Управување со ризици (продолжение)
Б Пазарен ризик (продолжение)

Пазарен ризик е ризикот дека промените во пазарните цени, како промена во каматните стапки, промена во цените на капиталот и девизните курсеви ќе влијаат на приходите на Друштвото или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Друштвото ги проценува пазарните ризици и максималните загуби кои можат да се очекуваат, а кои се базираат на претпоставки за различни промени на пазарните услови. Раководството на Друштвото поставува граници за ризикот кој што може да се прифати и којшто редовно се следи.

Б.1 Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакции во странска валута. Изложеноста на валутен ризик, во најголема мера произлегува од вложувањата во финансиски инструменти, поточно должнички хартии од вредност, и се манифестира преку влијание на вредноста на хартиите од вредност деноминирани во странска валута кои се чуваат во портфолиото расположиви за продажба. Друштвото го следи и управува со валутниот ризик преку месечна анализа на портфолиото на Друштвото.

На 31 декември 2016 година, Друштвото има средства и обврски искажани во ЕУР и тоа:

- државни обврзници во ЕУР во износ од МКД 215.327 илјади (2015: МКД 155.281 илјади) вклучени во позицијата Хартии од вредност.
- побарувања за услуги во странство во ЕУР во износ од МКД 125 илјади (2015:0) вклучени во позицијата Останати средства.
- долгорочни даночни средства во износ од МКД 56 илјади (2015:0), вклучени во позицијата Одложени даночни средства.
- обврски спрема добавувачи во износ од МКД 100 илјади (2015: МКД 619 илјади) вклучени во позицијата Останати финансиски обврски.

На 31 декември ако курсот зајакне/ослабне за 5% во однос на ЕУР, а останатите променливи останат исти, капиталот на Друштвото ќе се зголеми/намали за околу МКД 10.770 илјади (2015: МКД 7.669 илјади), најмногу како резултат на курсните разлики на државни обврзници.

Б.2 Каматен ризик

Ризикот од промена на каматните стапки е застапен кај активата на Друштвото, поточно кај вложувањата во депозити и долгорочни хартии од вредност, наспроти пасивата каде во досегашното работење нема каматоносни обврски, или истите се незначителни.

Друштвото управува со каматниот ризик преку следење на трендовите на каматните стапки, пресметка и следење на просечните каматни стапки, проценка на идните движења на каматните стапки, адекватно структурирање на инвестирањата на слободните парични средства и склучување на договори со фиксни приноси.

На 31 декември 2016 година Друштвото има каматоносни обврски кои се состојат од краткорочни обврски за финансиски наем, додека каматоносната актива се состои од државни обврзници и државни записи со фиксна каматна стапка, долгорочни и краткорочни депозити со фиксна и променлива каматна стапка.

Просечната каматна стапка на депозитите на 31 декември 2016 изнесува 3,4% (2015: 4,3%).

3 Управување со ризици (продолжение)

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

Б Пазарен ризик (продолжение)

Б.2 Каматен ризик (продолжение)

Депозитите со променлива каматна стапка учествуваат во вкупните депозити со 76,5% (2015: 79,5%).

Во 2016 година немаше промена на каматните стапки кај депозитите со варијабилна каматна стапка.

На датумот на известување доколку каматните стапки на депозитите со променлива каматна стапка се помали/поголеми за 0,5%, а останатите променливи останат исти, добивката на Друштвото ќе се намали/зголеми за МКД 575 илјади (2015: МКД 760 илјади).

Анализа на финансиските инструменти според видот на каматна стапка

	Фиксна каматна стапка	Варијабилна каматна стапка	Вкупно
Пласмани во банки – депозити	35.386	115.685	151.071
Хартии од вредност			
- Должнички инструменти	227.625	-	227.625
Вкупно 2016	263.011	115.685	378.696
Пласмани во банки – депозити	40.014	154.821	194.835
Хартии од вредност			
- Должнички инструменти	157.237	-	157.237
Вкупно 2015	197.251	154.821	352.072

Б.3 Ценовен Ризик

Друштвото е изложено на ценовен ризик поради промена на објективната вредност на должничките хартии од вредност – државни обврзници класифицирани во портфолиото расположиви за продажба. Ефектот од промената на објективната вредност директно не влијае на резултатот од тековното работење, заради тоа што промените во објективната вредност се евидентираат во останата сеопфатна добивка. За управување со ризикот од промена на цената на инвестициите во должнички инструменти Друштвото го диверзифицира своето портфолио.

Ако цените на должничките хартии од вредност, за кои постои активен пазар (обврзници за денационализација), се зголемат/намалат за 0,5% на 31 декември 2016 година, а сите други варијабли останат исти капиталот на Друштвото ќе се зголеми/намали за МКД 344 илјади (2015: МКД 249 илјади).

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

3 Управување со ризици (продолжение)
В Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик претставува веројатност од случување на негативни настани кои ќе доведат до неможност Друштвото да ги исполнува достасаните обврски.

Друштвото има воспоставено постапка за управување со ликвидносниот ризик на месечно ниво и известува за месечната и кварталната ликвидносна позиција. Одржувањето на соодветно ниво на ликвидни средства е под влијание и на законските барања, односно барањата на регулаторот за одржување на задолжителни ликвидни средства во износ утврден како % од главнината на Друштвото.

Во досегашното работење Друштвото било во можност да ги подмири сите доспеани обврски. Сите финансиски обврски на Друштвото доспеваат во рок од една година по 31 декември 2016.

Табелата подолу претставува анализа на обврските на Друштвото, по групи според остатокот на периодот сметан од датумот на Извештајот за финансиската состојба до датумот на доспевање.

2016	Доспевање до 1 месец	Доспевање од 1 до 3 месеци	Доспевање од 3 месеци до 1 година	Доспевање од 1 до 5 години	Доспевање над 5 години	Вкупно
Останати финансиски обврски	5.392	5.176	441	-	-	11.009
Вкупни обврски (договорен датум на доспевање)	5.392	5.176	441	-	-	11.009

2015	Доспевање до 1 месец	Доспевање од 1 до 3 месеци	Доспевање од 3 месеци до 1 година	Доспевање од 1 до 5 години	Доспевање над 5 години	Вкупно
Останати финансиски обврски	6.830	5.390	489	61	-	12.770
Вкупни обврски (договорен датум на доспевање)	6.830	5.390	489	61	-	12.770

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

3 Управување со ризици (продолжение)
Г Оперативен ризик

Оперативниот ризик е специфичен вид на ризик кој што настанува заради недостатоци или грешки при делувањето на внатрешните процеси, системи, луѓе или заради надворешни настани. Дефиницијата го вклучува и правниот ризик, а не го вклучува стратешкиот ризик и ризикот од губење на угледот (репутација).

Управувањето со оперативниот ризик е регулирано со Политиката за управување со ризици која пропишува методологија за идентификација, оценка, следење и совладување на оперативните ризици како и евиденција и известување за штетни настани од кои произлегуваат оперативни ризици во работењето на Друштвото.

Д Управување со капитал

Политиката на Друштвото е да одржува стабилност на капиталната база со цел да се задоволат законските барања, да се задржи довербата на пазарот и да се одржи идниот развој на бизнисот.

Според законските барања, капиталот на Друштвото треба да изнесува најмалку ЕУР 4.800 илјади, кога средствата на двата фонда со кои управува имаат вредност од ЕУР 300.000 илјади до ЕУР 400.000 илјади. На 31.12.2016 година, вредноста на двата фонда изнесува ЕУР 371.136 илјади, а капиталот на Друштвото, во износ од ЕУР 6.023 илјади е повисок од законски минималниот кој изнесува ЕУР 4.800 илјади,.

4 Проценки при примена на сметководствените политики

Друштвото врши проценки и претпоставки кои влијаат на презентираните износи на средствата и обврските. Друштвото врши резервирања на трошоци кои се однесуваат на тековната година кои земајќи ги во предвид искуството од минатото, очекувањата за идните настани и влијанието на други фактори, се верува дека се разумни.

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

5 Приходи од камати на вложувања во депозити

	2016	2015
Приходи од камати на долгорочни депозити	4.720	8.005
Приходи од камати на краткорочни депозити	817	1.309
Приходи од камати на депозити по видување и депозити со оригинален рок на доспевање до 3 месеци	147	197
	5.684	9.511

6 Приходи од камати од вложувања во хартии од вредност

	2016	2015
Приходи од камати на хартии од вредност расположиви за продажба	8.565	5.884
Приходи од камати на хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	231	4
	8.796	5.888

7 Останати приходи

	2016	2015
Приходи од курсни разлики	659	1.015
Приходи од трансфер на членови	118	55
Приходи од продажба на основни средства	-	180
Приходи од продажба на услуги	-	315
Останати приходи	596	247
	1.373	1.812

8 Материјални трошоци

	2016	2015
Наемнини	5.831	6.069
Транспортни трошоци	2.919	2.930
Одржување и заштита	3.990	3.738
Потрошена енергија	1.057	1.107
Потрошени сировини и материјали	307	281
Отпис на ситен инвентар	107	35
Останати услуги	663	670
	14.874	14.830

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

9 Трошоци за вработени

	2016	2015
Плати	43.449	41.319
Придонеси за доброволно пензиско осигурување	1.224	1.205
Други надоместоци на вработените	6.206	3.409
Резервирања за користи на вработени	304	379
Трошоци за службени патувања	2.060	2.055
	53.243	48.367
Број на вработени на последниот ден од периодот	30	29

10 Останати нематеријални расходи

	2016	2015
Ревизорски и консултантски услуги	3.702	4.006
Донација	649	311
Репрезентација	658	761
Банкарски услуги	239	248
Даноци и членарини	49	43
Курсни разлики	1.097	877
Надоместоци на членови на УО и НО	203	208
Трошоци за камати	122	184
Останати расходи	548	1.993
	7.267	8.631

11 Данок на добивка

	2016	2015
Данок на добивка	7.904	6.681
	7.904	6.681

	2016	2015
Бруто добивка	72.353	62.622
Пресметан данок по стапка од 10%	7.235	6.262
Зголемен за :		
- Непризнати расходи за даночни цели	725	530
Намален за :		
- Извршени вложувања од добивката	(56)	(111)
Данок на добивка	7.904	6.681

11 Данок на добивка (продолжува)

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

Основа за пресметување на данокот е добивката утврдена како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник, во износи утврдени согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди и искажана во билансот на успех. Основата се зголемува за непризнаените расходи за даночни цели, но и за дел од потенцијално неостварените приходи од поврзани лица (приходни камати и трансферни цени). Даночната основа се намалува за износот на извршените вложувања во материјални и нематеријални средства од добивката од предходната година (реинвестирана добивка).

12 Парични средства и парични еквиваленти

	2016	2015
Депозити со оригинален рок на достасување до 3 месеци	350	142
Жиро сметка	11	16
Парични средства во благајна	12	2
	373	160

13 Депозити

	2016	2015
Орочени депозити во домашни банки	150.721	194.693
- Тековни	36.121	46.548
- Нетековни	114.600	148.145

Краткорочните депозити се пласирани во:

- Стопанска Банка АД Битола со оригинален рок на доспевање од 1 година (2015: 1 година) и каматна стапка од 2,7% и 2,8% (2015: 2,7%)
- Уни Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 1 година (2015: 0) и каматна стапка од 2,9% (2015: 0).

Долгорочните депозити се пласирани во:

- Охридска Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 3 години (2015: 3 години) и каматна стапка од 3,35% (2015: 6%).
- Стопанска Банка АД Битола со оригинален рок на доспевање од 3 години (2015: 3 години) и каматни стапки од 6,2% и 3,7% (2015: 6,2% и 5,7%).
- Уни Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 3 години (2015: 0) и каматна стапка од 3,9%(2015: 0).
- НЛБ Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 3 и 5 години (2015: 3, 5 и 6 години) и каматни стапки од 2,6% и 3% (2015: помеѓу 2,6% и 9,5%).
- Халкбанк АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 2 години (2015: 0) и каматна стапка од 3,6% (2015: 0).

Износот на долгорочни депозити вклучува недоспеана камата од МКД 296 илјади (2015: МКД 3.548 илјади).

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

14 Хартии од вредност	2016	2015
Расположливи за продажба:		
Државни обврзници	215.327	155.281
Чувани до доспевање:		
Државни записи	12.298	1.956
	227.625	157.237

Државните обврзници вклучуваат:

- Обврзници за денационализација (09) во износ од МКД 1.094 илјади (2015: МКД 1.376 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2011 до 1 јуни 2020.
- Обврзници за денационализација (10) во износ од МКД 6.317 илјади (2015: МКД 7.444 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2012 до 1 јуни 2021.
- Обврзници за денационализација (13) во износ од МКД 6.241 илјади (2015: МКД 7.109 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2015 до 1 јуни 2024.
- Обврзници за денационализација (14) во износ од МКД 34.486 илјади (2015: МКД 33.793 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2016 до 1 јуни 2025.
- Обврзници за денационализација (15) во износ од МКД 20.599 илјади (2015: МКД 0 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2017 до 1 јуни 2026.
- Континуирана ДО2012/01-0317дк во износ од МКД 4.499 илјади (2015: МКД 4.507 илјади), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во март 2017.
- Континуирана ДО2012/02-0617дк во износ од МКД 11.969 илјади (2015: МКД 11.993 илјади), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во јуни 2017.
- Континуирана ДО2012/10-0917дк во износ од МКД 3.998 илјади (2015: МКД 4.005 илјади), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во септември 2017.
- Континуирана ДО2012/17-1117дк во износ од МКД 4.999 илјади (2015: МКД 5.008 илјади), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во ноември 2017.
- Континуирана ДО2013/11-0418дк во износ од МКД 4.987 илјади (2015: МКД 4.997 илјади), со каматна стапка од 4,9% годишно. Главницата доспева во април 2018.
- Континуирана ДО2013/13-0518дк во износ од МКД 6.981 илјади (2015: МКД 6.995 илјади), со каматна стапка од 4,9% годишно. Главницата доспева во мај 2018.
- Континуирана ДО2013/23-0718дк во износ од МКД 4.489 илјади (2015: МКД 4.497 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во јули 2018.
- Континуирана ДО2013/25-0818дк во износ од МКД 3.999 илјади (2015: МКД 4.007 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во август 2018.
- Континуирана ДО2013/28-1018дк во износ од МКД 13.995 илјади (2015: МКД 14.022 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во октомври 2018.

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

14 Хартии од вредност (продолжува)

- Континуирана ДО2013/31-1118дк во износ од МКД 14.996 илјади (2015: МКД 15.024 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во ноември 2018.
- Континуирана ДО2013/35-1218дк во износ од МКД 1.995 илјади (2015: МКД 1.998 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во декември 2018.
- Континуирана ДО2014/08-0319дк во износ од МКД 1.993 илјади (2015: МКД 1.997 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во март 2019.
- Континуирана ДО2014/18-0824дк во износ од МКД 2.000 илјади (2015: МКД 2.004 илјади), со каматна стапка од 5% годишно. Главницата доспева во август 2024.
- Континуирана ДО2015/18-0525дк во износ од МКД 14.491 илјади (2015: МКД 14.519 илјади), со каматна стапка од 3,5% годишно. Главницата доспева во мај 2025.
- Континуирана ДО2015/35-0825дк во износ од МКД 2.001 илјади (2015: МКД 2.004 илјади), со каматна стапка од 3,5% годишно. Главницата доспева во август 2025.
- Континуирана ДО2016/03-0131дк во износ од МКД 39.886 илјади (2015: МКД 0 илјади), со каматна стапка од 4,3% годишно. Главницата доспева во јануари 2031.
- Континуирана ДО2016/23-1031дк во износ од МКД 5.001 илјади (2015: МКД 0 илјади), со каматна стапка од 4,3% годишно. Главницата доспева во октомври 2031.

Во износот на обврзниците е вклучена и камата од МКД 4.312 илјади (2015: МКД 2.475 илјади).

Државните записи вклучуваат:

- Државен запис Д32016/04-364 во износ од МКД 2.990 илјади (2015: МКД 0), со каматна стапка од 2,6% годишно. Главницата доспева во февруари 2017.
- Државен запис Д32016/06-364 во износ од МКД 1.492 илјади (2015: МКД 0), со каматна стапка од 2,6% годишно. Главницата доспева во март 2017.
- Државен запис Д32016/07а-357 во износ од МКД 3.974 илјади (2015: МКД 0), со каматна стапка од 2,6% годишно. Главницата доспева во април 2017.
- Државен запис Д32016/14-364 во износ од МКД 1.966 илјади (2015: МКД 0), со каматна стапка од 2,6% годишно. Главницата доспева во август 2017.
- Државен запис Д32016/20-363 во износ од МКД 1.876 илјади (2015: МКД 0), со каматна стапка од 2,6% годишно. Главницата доспева во ноември 2017.

15 Останати финансиски средства

	2016	2015
Однапред пресметани приходи (управувачка провизија)	9.316	7.720
Побарување за надоместок од придонеси	1.191	12.264
Останати побарувања	2	20
	10.509	20.004

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

16 Останати средства

	2016	2015
Однапред платени трошоци	209	305
Залиха на резервни делови	167	167
Останати средства	277	89
	653	561

17 Материјални вложувања

Набавната вредност на материјалните вложувања, соодветната амортизација и сегашната вредност на 31 декември 2016 година е прикажана подолу:

	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 01.01.2016	4.339	7.005	4.487	15.831
Нови набавки	-	330	7	337
Продажби	-	(1.328)	(540)	(1.868)
Состојба на 31.12.2016	4.339	6.007	3.954	14.300
	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Исправка на вредност				
Состојба на 01.01.2016	3.119	5.996	4.253	13.368
Амортизација за годината	565	574	82	1.221
Продажби	-	(1.328)	(540)	(1.868)
Состојба на 31.12.2016	3.684	5.242	3.795	12.721
	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Сметководствена вредност				
Состојба на 01.01.2016	1.220	1.009	234	2.463
Состојба на 31.12.2016	655	765	159	1.579

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

17 Материјални вложувања (продолжува)

	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 01.01.2015	5.719	6.822	4.451	16.992
Нови набавки	-	183	36	219
Продажби	(1.380)	-	-	(1.380)
Состојба на 31.12.2015	4.339	7.005	4.487	15.831
	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Исправка на вредност				
Состојба на 01.01.2015	3.808	5.268	4.159	13.235
Амортизација за годината	691	728	94	1.513
Продажби	(1.380)	-	-	(1.380)
Состојба на 31.12.2015	3.119	5.996	4.253	13.368
	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Сметководствена вредност				
Состојба на 01.01.2015	1.911	1.554	292	3.757
Состојба на 31.12.2015	1.220	1.009	234	2.463

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

18 Нематеријални вложувања

	<u>Софтвер и лиценци</u>
Набавна вредност	
Состојба на 01.01.2016	17.231
Нови набавки	323
Расходување	(14)
Состојба на 31.12.2016	17.540
Амортизација	
Состојба на 01.01.2016	13.624
Амортизација за годината	1.022
Расходување	(13)
Состојба на 31.12.2016	14.633
Сегашна вредност	
На 1 Јануари 2016	3.607
На 31 Декември 2016	2.907
	<u>Софтвер и лиценци</u>
Набавна вредност	
Состојба на 01.01.2015	16.291
Нови набавки	940
Состојба на 31.12.2015	17.231
Амортизација	
Состојба на 01.01.2015	12.535
Амортизација за годината	1.089
Состојба на 31.12.2015	13.624
Сегашна вредност	
На 1 Јануари 2015	3.756
На 31 Декември 2015	3.607

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се прикажани во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

19 Останати финансиски обврски

	2016	2015
Обврски спрема добавувачи	889	2.086
Пресметани трошоци	10.120	10.649
Останати обврски	-	35
	11.009	12.770
Тековни	11.009	12.709
Нетековни	-	61

20 Обврски за користи на вработените

	2016	2015
Обврски за резервирања за користи на вработени	1.210	1.120
	1.210	1.120

Друштвото прави Резервирања за користи за вработените: јубилејни награди и отпремнина за пензионирање. Износот на резервирањата за јубилејни награди и отпремнина за пензионирање се утврдува земајќи ги предвид следните претпоставки:

- Дисконтен фактор од 2,6% и 3,9%.
- Број на вработени подобни за правото на користи и
- Идните зголемувања на платите имајќи го во предвид општиот индекс на зголемување на плати, промоциите и зголемувањата на платите како резултат на зголемување на минатиот труд.

2016	Отпремнина за пензионирање	Јубилејни награди	Вкупно
Состојба на 1 Јануари	407	713	1.120
Нови резервации	18	286	304
Искористени резервации	-	(134)	(134)
Зголемување во дисконтираниот износ	13	46	59
Трансфер во останата сеопфатна добивка	(139)	-	(139)
	299	911	1.210
Тековни	-	-	-
Нетековни	299	911	1.210

2015	Отпремнина за пензионирање	Јубилејни награди	Вкупно
Состојба на 1 Јануари	113	420	533
Нови резервации	6	372	378
Искористени резервации	-	(134)	(134)
Зголемување во дисконтираниот износ	17	55	72
Трансфер во останата сеопфатна добивка	271	-	271
	407	713	1.120
Тековни	-	-	-
Нетековни	407	713	1.120

21 Останати обврски

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се прикажани во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

	2016	2015
Обврски спрема вработени	8.788	5.922
	8.788	5.922

22 Одложени даноци

Одложен данок се пресметува заради привремените разлики помеѓу вредностите кои се користат како основа заради оданочување и сметководствените вредности на средствата и обврските заради финансиско известување. Тековната важечка даночна стапка е користена за утврдување на одложениот данок на добивка.

	Средства		Обврски	
	2016	2015	2016	2015
Хартии од вредност-расположливи за продажба	56	-	-	(49)
	56	-	-	(49)
Тековни	56	-	-	(49)

Движење на одложените даночни средства:

	На 1 јануари 2016	Признаен во БУ	Признаен во останата сеопфатна добивка	На 31 декември 2016
Хартии од вредност-расположливи за продажба	-	-	56	56
Одложени даночни средства	-	-	56	56

Движење на одложените даночни обврски:

	На 1 јануари 2016	Признаен во БУ	Признаен во останата сеопфатна добивка	На 31 декември 2016
Хартии од вредност-расположливи за продажба	(49)	-	49	-
Одложени даночни обврски	(49)	-	49	-

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се прикажани во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

23 Основна главнина

На 31 декември 2016 година, основната главнина на Друштвото се состои од 21.200 акции (31 декември 2015 година: 21.200 обични акции). Номиналната вредност по акција изнесува 100 ЕУР искажана во денарска противвредност по среден курс на Народна Банка на Република Македонија на денот на издавањето на акциите.

Акциите носат право на глас во Собранието на Друштвото, право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и право на исплата на дел од остатокот од ликвидационата односно стечајната маса на Друштвото. Секоја акција на имателот му носи право на еден глас на собранието на акционери.

Акционер	Број на акции	Вредноста на акција во ЕУР	Вредност во ЕУР	Учество во %
Нова Љубљанска Банка д.д	10.812	100	1.081.200	51%
НЛБ Банка АД Скопје	10.388	100	1.038.800	49%
ВКУПНО	21.200		2.120.000	

Вкупната вредност на основната главнина изразена во МКД, по среден курс на Народна Банка на Република Македонија на денот на издавањето на акциите изнесува МКД 130.001 илјади.

24 Акумулирана добивка

	2016	2015
Акумулирана добивка- ограничена за распределба	148.605	149.012
Акумулирана добивка- слободна за распределба	76.494	61.806
	225.099	210.818

Согласно законските барања, капиталот на Друштвото треба да изнесува најмалку ЕУР 4.800 илјади (МКД 295.110 илјади), кога средствата на двата фонда со кои управува Друштвото ќе имаат вредност помеѓу ЕУР 300.000 илјади и ЕУР 400.000 илјади. Акумулираната добивка, како дел од капиталот има значајно влијание во достигнувањето на овој износ. Друштвото е должно во секое време да го одржува овој износ на главнина, па според тоа акумулираната добивка не може целосно да се распредели на акционерите.

Во 2016 година, согласно Одлуката за распределба на добивката на Друштвото за 2015 година, донесена на Годишното собрание на акционери, од остварената добивка за 2015 година во износ од МКД 55.941 илјада, исплатена е дивиденда во износ од МКД 49.500 илјади, односно МКД 2.334,9 по акција.

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се прикажани во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

25 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти на Друштвото согласно член 3, став 5 од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и член 4, став 12 од Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување се: Нова Љубљанска Банка д.д. Љубљана, НЛБ Банка АД Скопје, НЛБ Лизинг доо Љубљана, НЛБ Склади ДОО како и членовите на клучниот менаџерски персонал. Состојбата на вкупните вложувања и вкупниот обем на остварени трансакции со поврзаните субјекти изнесуваат:

НЛБ Банка АД Скопје

	2016	2015
<i>Извештај за финансиска состојба</i>		
Парични средства и парични еквиваленти	361	157
Долгорочни депозити	25.600	55.600
Однапред пресметани приходи по основ на камата на долгорочни и краткорочни депозити	42	901
Обврски спрема добавувачи	180	674
<i>Извештај за сеопфатна добивка</i>		
Приходи од камата	1.664	3.335
Негативни курсни разлики	24	15
Банкарски услуги – надомести и провизии	239	248
Наемнини	5.778	5.940
Трошоци за маркетинг активности	1.115	431
Материјални трошоци	1.330	1.373
Пренос на средства за порамнување на трансакција – купување на обврзници	83.126	52.937

НЛБ Лизинг доо Љубљана

	2016	2015
<i>Извештај за финансиска состојба</i>		
Побарувања за извршени услуги	81	-
Обврски за финансиски наем	90	423
	2016	2015
<i>Извештај за сеопфатна добивка</i>		
Трошоци за камати	19	46
Останати трошоци	118	122

НЛБ Склади ДОО Љубљана

	2016	2015
Приходи од продажба на услуги	-	314
Префактурирање на трошоци	39	105

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се прикажани во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

25 Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана

	2016	2015
Надомест и провизии	9	-
Префактурирање на трошоци	30	37

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести на клучниот менаџерски персонал на Друштвото вклучени во Трошоци за вработените (белешка 9) се како што следува:

	2016	2015
Краткорочни користи за клучниот менаџерски персонал	23.965	24.957
Долгорочни користи за клучниот менаџерски персонал	2.292	-

Вкупните надомести на членовите на Надзорниот Одбор, кои не се вработени во Друштвото, вклучени во Останати нематеријални расходи (белешка 10) се како што следува:

	2016	2015
Надомести за членови на НО (надворешни лица)	204	208

26 Обврски по основ на оперативен лизинг

Обврските по основ на оперативен лизинг произлегуваат од договорите за оперативен лизинг со поврзаната страна НЛБ Банка АД Скопје.

	2016	2015
До една година	3.363	3.373
Од една година до пет години	-	-
Над пет години	-	-
Вкупно	3.364	3.373

27 Обврски по основ на финансиски лизинг

Обврските по основ на финансиски лизинг произлегуваат од договорите за финансиски лизинг со поврзаната страна НЛБ Лизинг ДОО Љубљана.

	2016	2015
До една година	90	362
Од една година до пет години	-	61
Над пет години	-	-
Вкупно	90	423

28 Настан по датумот на известување

Белешките од страна 7 до 45 се составен дел на овие финансиски извештаи

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
на и за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се прикажани во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

Не постојат материјално значајни настани што се случиле по датумот на известување, а кои би требало да се обелоденат во овие финансиски извештаи.